

A földrengésben károsult horvát középületek felújításának terve

A horvátországi földrengésben megrongálódott középületek felújítására vonatkozó közbeszerzési tenderek feltehetően idén ősszel kerülnek nagy számban kiírásra, a jelenlegi építésügyi törvény módosítását követően. A felmérések még mindig folyamatban vannak, a horvát fél szívesen látja a magyar vállalkozók részvételét a felújítási projekteken.

Magyarország horvátországi nagykövetségének kezdeményezésére a horvát területrendezési, építésügyi és állami vagyonért felelős minisztériumhoz tartozó háttérintézmény, a Területrendezés Hivatal vezetője Bojan Linardić és Maja-Marija Nahod miniszteri főtanácsadó (korábban a tárca helyettes államtitkára) fogadta Gyöngyös Zsófia első beosztottat és Bakó Tamás vezető külgazdasági attasét. A találkozó célja a horvátországi földrengés károk helyreállításával kapcsolatos középületekre vonatkozó tender kiírások és felújítási munkákkal kapcsolatos horvát kormányzati elképzelések megismerése volt.

A minisztériumhoz a tavaly márciusi földrengést követően mintegy 25.500 kárbejelentés érkezett, a december 28-29-i petrinjai és sziszeki földrengéseket követően pedig több mint 50 ezer. A kárfelmérés még nem zárult le, az elkészülő adatbázis alapján prioritási sorrendet állít fel a tárca, sürgősség és funkció alapján.

A Területrendezési Hivatal vezetője elmondta, hogy a horvát középületek két kategóriába tartoznak:

- 1964 előtt épült, nem földrengés biztos középületek
- 1964 után épült többé-kevésbé földrengés biztos épületek.

A középületek állapotának teljes felmérése mintegy 5 évvel ezelőtt kezdődött, ami az épületekre vonatkozó, kötelező energiasztály besorolásból adódó felmérésnek az eredménye, amelynek része volt a földrengés biztossá történő átalakítás is. Az 1964 előtt épült középületek – alapvetően iskolák és kórházak - felújítása 2018-ban megkezdődött, a Hivatal az első 3 évben évenként az épületek 0,5-1%-ának felújításával tervezett, ami 2023-tól éves szinten 5%-os felújítási szintre emelkedett volna.

A földrengés után kialakult helyzet megoldására a minisztérium a munkáját teljes transzparencia mellett azonnal megkezdte, a legfontosabb feladat az **EU Szolidaritási Alap**, a **kormányzati költségvetési források**, illetve a **Világbank** által biztosított támogatás akadálytalan felhasználása volt.

A felújításra használható pénzügyi keret a következő tételekből áll:

- 42 Mrd HRK-t az EU Szolidaritási Alap (1 HRK kb. 49 HUF)
- 5 Mrd HRK-t az állami költségvetési keret
- 200 M USD Világbank támogatás biztosít.

Ősszel várható az **új építésügyi törvény elfogadása**, amely egyszerűsíteni fogja a felújítási folyamatot, de a megfelelő ellenőrzési mechanizmus érdekében, a korrupció elkerülésének céljával, plusz pénzügyi felügyeleti kontrollal egészül ki az eddigi eljárás. A mintát az olaszországi földrengés és árvízkárok helyreállításának a folyamata adta, amely külön kategóriába sorolja a különböző középületeket (pl. a tűzoltóság, a kórházak a legfelső 4. kategóriába, míg egyéb közhivatalok 3. kategóriába sorolja).

A földrengés során károsult **középületek felújítására** vonatkozó **tenderek** kiírása hamarosan megkezdődik, **a közbeszerzési értesítő honlapján** keresztül (Elektroničko oglašnica javne nabave RH - <https://eojn.nn.hr/Oglasnik/>), illetve **a középület ún. alapítójának a honlapján**, amely az esetek túlnyomó többségében **az önkormányzat, vagy maga a város**. A horvátországi közbeszerzésekre vonatkozóan a **nagykövetség heti összesítőt készít** azon tenderekről (Heti tenderfigyelő), melyek megítélésük szerint a legnagyobb érdeklődést válthatják ki a magyar vállalkozók részéről (alapvetően épületek, utak felújítása, egyéb infrastrukturális javítások).

A közbeszerzési tenderfelhívások feltehetően horvát nyelven kerülnek kiírásra, viszont a Világbank angolul is kiírja a közbeszerzési pályázatokat, ahol a közbeszerzési eljárás a világszervezet általi normák szerint fog zajlani.

A horvát illetékesek megerősítették, hogy **a horvát építőipar jelenleg túlterhelt**, a tárca becslése szerint Zágrábban és a főváros környékén legalább 400 tervező mérnök hiányzik a rendszerből annak ellenére, hogy az elmúlt félévben a tervezői és kivitelezői árak mintegy 40%-kal emelkedtek, de várhatóan további áremelkedés várható.

Még nem zárult le a teljes kárfelmérés, aminek oka az is, hogy a megrongálódott lakóépületek helyreállításánál figyelembe veszik a felújítás utáni ingatlan értékét, ami alapján módosul a támogatás 50-70% közötti mértéke. A város tulajdonában álló középületek állami és EU-s teljes támogatása a tervek szerint 75-80% körül fog alakulni.

Forrás: Magyarország Nagykövetsége, Zágráb